

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. április 4.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2022/0095(COD)

7854/22
ADD 8

COMPET 210
IND 104
MI 255
ENER 123
ENV 318
CONSOM 82
CODEC 433
IA 37

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. március 31.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2022) 83 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA [...] ... amely a következő dokumentumot kíséri Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról és a 2009/125/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az SWD(2022) 83 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2022) 83 final

Brüsszel, 2022.3.30.
SWD(2022) 83 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

[...]

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények
megállapítási kereteinek létrehozásáról és a 2009/125/EK irányelv hatályon kívül
helyezéséről**

{COM(2022) 142 final} - {SEC(2022) 165 final} - {SWD(2022) 81 final} -
{SWD(2022) 82 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat a fenntartható termékekre vonatkozó kezdeményezésről
A. A fellépés szükségessége
Miért? Milyen problémát kell megoldani?
A fő probléma az, hogy a fogyasztás és a termelés nem fenntartható, és e kérdést a meglévő uniós belső piaci és termékszabályok nem kezelik megfelelően, ami egyre eltérőbb nemzeti szabályokhoz vezet a termékek fenntarthatósága terén. <u>1. részprobléma:</u> <i>A terméktervezés nem veszi kellőképpen figyelembe az életciklus során jelentkező környezeti hatásokat, beleértve a körforgásos jelleg szempontjait is.</i> Ennek eredményeként a termékeket gyakran cserélik le, az új termékek előállítása és forgalmazása, valamint a régi termékek ártalmatlanítása pedig jelentős energia- és erőforrás-felhasználással jár. <u>2. részprobléma:</u> <i>A gazdasági szereplők és a polgárok számára még mindig túl nehéz fenntartható döntéseket hozni a termékekkel kapcsolatban,</i> mivel hiányoznak az ehhez szükséges megfelelő információk és megfizethető lehetőségek. Ez a fenntarthatósággal és az értékmegőrzéssel kapcsolatos lehetőségek elszalasztásához és a másodlagos anyagok iránti korlátozott kereslethez vezet, valamint akadályozza a körforgásos üzleti modellek elfogadását. <u>3. részprobléma:</u> <i>A környezettudatos tervezésre vonatkozó jelenlegi jogszabályok optimálistól elmaradó alkalmazása.</i> Bár a környezettudatos tervezésről szóló irányelv általában véve sikeres, a benne rejlő lehetőségeket nem aknázzák ki szisztematikusan. Hatálya jelenleg az energiával kapcsolatos termékekre korlátozódik, miközben más termékek szintén jelentős környezeti hatásokkal járnak. Az új termékrendeletek elfogadása terén tapasztalható jelentős késedelmek és a megfelelés hiánya szintén olyan kulcsfontosságú kérdések, amelyekkel foglalkozni kell.
Mi a kezdeményezés várható eredménye?
Az általános célkitűzés a termékek életciklusa során felmerülő negatív környezeti és társadalmi hatások csökkentése és a belső piac működésének javítása. A konkrét célkitűzések a következők: 1. A termékek fenntarthatóságának javítása 2. A fenntarthatósággal kapcsolatos információkhoz való jobb hozzáférés az ellátási lánc egészében 3. Fenntarthatóbb termékek és üzleti modellek ösztönzése az értékmegőrzés javítása érdekében 4. A fenntartható termékekre vonatkozó jogszabályi keret alkalmazásának javítása
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?
A harmonizált és jól működő belső piac valamennyi tagállamban való biztosítása, és ezáltal a belső piacon működő gazdasági szereplők közötti egyenlő versenyfeltételek szavatolása érdekében alapvető fontosságú egy olyan közös szabályrendszer bevezetése, amely magában foglalja a termékkövetelményeket és a végfelhasználók megbízható tájékoztatására vonatkozó kötelezettséget. Uniós szintű kezdeményezés és annak hatékony alkalmazása nélkül az e hatásvizsgálatban értékelt problémák nem kezelhetők Uniós-szerte teljeskörűen és következetesen. A nemzeti kezdeményezések (amelyek közül néhány már folyamatban van) – miközben nemzeti szinten bizonyos előnyökkel járnak – elkerülhetetlenül a belső piac további széttagozódásához vezetnek, és bonyolultabbá teszik a fogyasztói döntéseket.
B. Megoldások
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?
Hat fő alternatíva tekintetében egy sor alopációt mérlegelünk, és azokat összevetjük az alapforgatókönyvvel (1. alternatíva). Az alternatívák a következőkre vonatkoznak: • A környezettudatos tervezésre vonatkozó jogszabályok termékkörének kiterjesztése (2. alternatíva) • A termékekre vonatkozó fenntarthatósági követelmények kiterjesztése (3. alternatíva) • Fenntarthatósági információk a fogyasztók számára és a vállalkozások között (4. alternatíva) • A fenntarthatóbb termékek jutalmazása ösztönzők révén (5. alternatíva) • A körforgásos gazdaságra és az értékmegőrzésre irányuló intézkedések (6. alternatíva) • A környezettudatos tervezés keretének megerősített alkalmazása (7. alternatíva) Az előnyben részesített kombináció minden egyes alternatívára vonatkozóan intézkedéseket foglal magában, ideértve a következőket: a környezettudatos tervezés hatályának kiterjesztése a termékek széles körére, például a textiltermékekre, a bútorokra és a nagy hatású köztes termékekre; a fenntarthatósági követelmények jelentős szigorítása; a termékekre vonatkozó új tájékoztatási követelmények bevezetése, ideértve a digitális termékútlevét létrehozását is. Az egyéb intézkedések közé tartoznak a fenntartható termékekre irányuló

hatósági ösztönzők, valamint az eladatlan fogyasztási cikkek megsemmisítésének megelőzését célzó intézkedések. Emellett különböző intézkedések vannak tervbe véve a környezettudatos tervezéssel kapcsolatos szabályok alkalmazásának megerősítésére irányulóan is.

Mi az egyes érdekelt felek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?

A legtöbb érdekelt fél szorgalmazta, hogy a fenntartható termékekre vonatkozó kezdeményezés keretrendszerének alkalmazási köre átfogó legyen, amely a termékek széles skáláját foglalja magában, és teljes életcikluson alapuló megközelítést alkalmaz. Nagymértékben támogatják a környezettudatos tervezés hatályának kiterjesztését, és általános egyetértés van abban, hogy a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési tervben¹ meghatározott ágazatokat prioritásként kell kezelni; emellett különösen a gyártók/importőrök kifejtették, hogy olyan megközelítést preferálnak, amely határozottan figyelembe veszi a termékek sajátosságait. Általános az egyetértés (többek között a gyártók/importőrök, a kkv-k, a kiskereskedők és a hulladékgazdálkodási szereplők részéről) abban, hogy az egyértelmű, átfogó és kötelező erejű jogszabályok hiánya, valamint a megbízható információk hiánya mind akadályozza a fenntartható termékek jobb rendelkezésre állását, csakhogy, mint a termékek fenntarthatóságára vonatkozó követelmények egyenetlen végrehajtása. A digitális termékútleveleket általában véve valamennyi érdekelt csoport egyértelmű többsége támogatja. Az összes érdekelt fél (köztük a hatóságok) nagy többsége támogatta a kötelező zöld közbeszerzést, és egyetértett azzal, hogy több ösztönzőre van szükség ahhoz, hogy a keresletet a fenntartható termékek felé tereljék. A fenntartható termékekre vonatkozó kezdeményezés végrehajtásának nyomon követéséhez szigorúbb végrehajtási és piacfelügyeleti tevékenységeket (pl. ellenőrzéseket vagy auditokat) tartanak szükségesnek.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb alternatívák) előnyei?

A polgárok számára előnyös lesz a fenntarthatóbb termékek és a termékekkel kapcsolatos alternatívák (például a javítás) szélesebb körű elérhetősége. A legrosszabbul teljesítő termékeket fokozatosan kivonják a piacról, ami olyan előnyökkel jár, mint a termékek fokozott tartóssága, nagyobb megbízhatósága és javíthatósága. A termékek jó minőségű újrafeldolgozásának biztosítására és újrafeldolgozott tartalmának növelésére vonatkozó követelmények hozzá fognak járulni a másodlagos nyersanyagok kínálatának és keresletének növeléséhez. A termékek fenntarthatósági dimenziójára vonatkozó információk jobb elérhetőségének meg kell könnyítenie a fogyasztói döntéseket, és ki kell egészítenie az e területre vonatkozó egyéb uniós szintű kezdeményezéseket². Az olyan intézkedések, amelyek a leginkább fenntartható termékek felé irányítják a nagyközönség vásárlóerejét, biztosítják az értékmegőrzést és előmozdítják a körforgásos gazdaság gyakorlatait, hozzájárulnak a piac környezetbarátabbá tételéhez. Összességében a termékek piacán jelentős mértékű zöldítés fog végbemenni, amely gazdasági és társadalmi előnyökkel jár. Emellett lényeges környezeti előnyei is lesznek, ideértve az ÜHG-kibocsátás jelentős csökkentését is.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb alternatívák)?

A fenntartható termékekre vonatkozó kezdeményezés előirányzott keretszerkezete miatt nehéz pontosan meghatározni az előnyben részesített alternatívák összköltségét. Bár a keret létrehozásához és a fenntartható termékekre vonatkozó kezdeményezés intézkedéseinek előkészítéséhez kapcsolódni fognak bizonyos kezdeti költségek, a legjelentősebbek valószínűleg csak azt követően merülnek fel, hogy ezeket az intézkedéseket a kiemelt termékek esetében meghatározták. Összességében ez azt jelenti, hogy a termékgyártásban részt vevő gazdasági szereplők költségei valószínűleg emelkedni fognak, és bizonyos költségeket áthárítanak a fogyasztókra. A környezettudatos tervezésről szóló irányelv tapasztalatai azonban azt mutatják, hogy a megnövekedett költségeket bőven ellensúlyozzák a fogyasztók hosszú távú pénzügyi megtakarításai. A fenntartható termékekre vonatkozó kezdeményezés keretében egyértelmű lehetőségek kínálóznak az élettartam meghosszabbításából és a gyártási folyamat tökéletesítéséből származó előnyök tekintetében is. Ezenkívül az előállítási költségek növekedését ellensúlyozhatják az értéklánc mentén más vállalkozások számára elért megtakarítások is. A fenntartható termékekre vonatkozó kezdeményezés valamennyi intézkedését olyan hatásvizsgálatok és konzultációs folyamatok fogják alátámasztani, amelyek az arányosság biztosítása érdekében megvizsgálják a költségeket és az előnyöket.

Milyen hatást gyakorol a fellépés a kkv-kra és a versenyképességre?

¹ https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_hu

² Különösen a [környezetbarát jellegre utaló állításokra vonatkozó kezdeményezés](#) és a [fogyasztók zöld átállásban való szerepvállalásának növeléséről](#) szóló kezdeményezés.

A vállalkozásoknak – köztük a kkv-knak – többletköltségekkel kell számolniuk, amelyek elemzésére a jövőbeli végrehajtási intézkedések összefüggésében kerül sor, a kísérő hatásvizsgálatokban mérlegelve mérséklésük lehetőségeit. A megfelelési költségek arányosak lesznek, és egyes költségek átháríthatók a fogyasztókra (akik idővel várhatóan kárpótolva lesznek a fent említettek szerint). Az uniós határokon átnyúlóan tevékenykedő vállalkozások számára az uniós szinten harmonizált követelmények valószínűleg csökkentik az általános megfelelési költségeket, mivel felváltják a nemzeti szinten meglévő vagy tervezett különböző követelményeket. A vállalkozások versenyképessége szempontjából közvetlen előnyök is jelentkeznek, többek között a tevékenységeknek az elsődleges nyersanyagok feldolgozásától a másodlagos nyersanyagok felé történő elmozdulásából, valamint a termékek gyártásától a karbantartásra, újrahasználatra, felújításra, javításra és használtcikk-értékesítésre való áttérésből adódóan, ami várhatóan jelentős előnyökkel jár majd a kkv-k számára, mivel azok ezekben az ágazatokban aktívabbak. Míg a kkv-k felvetették, hogy az előnyben részesített szakpolitikai alternatívák szerinti főbb intézkedések némelyike bizonyos negatív hatásokkal járhat, sokan úgy vélik, hogy ezek ellensúlyozhatók, és idővel hozzáadott értéket teremthetnek (pl. olyan tényezőkből adódóan, mint az anyagi ráfordítások csökkenése; a vásárlói hűség növekedése; a környezetbarátabb termékek piacához való jobb hozzáférés; a hírnévvel kapcsolatos előnyök stb.)

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

Az előnyben részesített alternatívák adminisztratív költségeket rónak a tagállamokra, ideértve különösen a további emberi erőforrások iránti igényt. Összességében ezek a hatások várhatóan nem lesznek jelentősek a gazdasági, környezeti és társadalmi előnyökhöz képest.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

A követelmények megkülönböztetéstől mentesen vonatkoznának az európai és nem európai vállalatokra, ezáltal egyenlő versenyfeltételeket biztosítva az uniós piacon forgalomba hozott fenntartható termékek számára. A követelmények összhangban állnának az EU nemzetközi kereskedelmi kötelezettségeivel.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A fenntartható termékekre vonatkozó kezdeményezésnek a hatálybalépése után nyolc évvel történő értékelése termékcsoporthoz-specifikus felülvizsgálati tanulmányokra fog épülni, és megvizsgálja, mi az, ami jól működik, és mi az, ami nem.